

Te Whāriki Online

Ta'iala e fua 'i ai matā'upu a'oa'oina i le lotoifale

E fuafuaina e 'au'aunaga ta'itasi se a'oa'oga fa'aleaganu'u fa'alotoifale e fa'atatau i a'oa'oga e 'ave 'i ai le fa'amuamua ma fa'amoemoeaga mo tamaiti ma 'āiga i o lātou si'osi'omaga.

'O le ata o le fuafuaga o matā'upu a'oa'oina, 'olo'o fa'aalia ai se fa'agasologa 'ole'ā fesoasoani 'iā te 'oe 'e te toe iloilo ina ma fuafua 'i ai lau matā'upu a'oa'oina fa'alotoifale e fa'atatau i filifiliga e uiga i mea 'olo'o fa'atāuaina 'i 'inei.

● Fa'amāsani i o tātou tagata ma nofoaga

Mo se fa'ata'ita'iga tātou te va'ai 'i:

- le fa'asinomaga, gagana, ma le agānu'u a lo tātou saofa'iga
- le poto, va'aiga, ma aga māsani o le mana whenua
- mea e iloa ma mafai e tamaiti ona fai
- mea e fiafia i ai ma fa'anaunau o a tātou fānau, 'āiga, ma faiā'oga
- le fa'atupuina o so'otaga fa'aa'oa'oga i mātua ma 'āiga
- fesoasoani e mana'omia e a tātou fānau 'a'o lātou aga'i atu 'i ā'oga/kura.

● Toe iloilo ma tali atu

E aofia ai le mānatunatu, toe iloilo, ma le iloilo ina o le poto māsani ma le fa'agāsologa.

'Ia māfaufau:

- i le a'afiaga o le poto māsani i le a'oa'oina
- po'o le ā le lelei o lo tātou tali atu 'i o tātou tagata ma nofoaga
- po'o le ā se mea 'ese tātou te faia i le taimi e toe fai ai
- po'o ā ni mea tātou te tau'aveina mo le isi ta'amilosaga o le fuafuaina o matā'upu a'oa'oina.

● Su'esu'e po'o ā mea 'olo'o a'oa'oina pe fa'apēfea fo'i ona a'oa'oina ai tamaiti

'O 'auala e mafai ai ona fai:

- maitau ma mānatunatu
- talanoa fa'atasi ma fa'amaumau
- māfaufau po'o ā a'oa'oga 'olo'o faia mo tamaiti 'ae po'o le ā le isi mea e fai
- talanoa ma mātua ma 'āiga.



● 'Ia fa'ataunu'uina

'O 'inei e fa'atino ai o tātou māfaufauga ma fuafuaga.

'A'o tātou fa'atino ni gaoioiga 'atonu tātou te toe asia la'asaga i le fa'agāsologa o le fuafuaina o matā'upu a'oa'oina.

● Filifili a'oa'oga e 'ave 'i ai le fa'amuamua

'O le ā le mea e tāua 'i 'inei?

'O ā a'oa'oga 'olo'o tātou fa'amuamua?

Tātou te faia filifiliga e fa'atatau 'i:

- mea 'ua tātou a'oa'oina e uiga i o tātou tagata ma nofoaga
- sini ma taunu'uga o a'oa'oga i Te Whāriki
- filosofia ma mea e 'ave 'i ai le fa'amuamua a lo tātou 'ōfisa tūtotonu
- le tele o avanoa mo le a'oa'oina.

● Fuafuaina la tātou tali atu

'O la tātou tali atu e mafai ona fuafuaina mo se isi taimi po'o le taimi nei.

E mafai ona iai ni vāega e aofia i le fuafuaina o la tātou tali atu.

Mo se fa'ata'ita'iga tātou te va'ai 'i:

- matāfaioi a faiā'oga, le fa'avaveina o manatu ma 'auala, faiga ma ta'iala fa'afaiā'oga
- 'auala 'olo'o tātou gālulue ai mo mea tātou te fa'amuamua
- le faiga o fa'ai'uga tonu, meafaitino, taimi, ma avanoa
- le feso'ota'iga tonu ma le māfaufau 'i tamaiti
- a'oa'oga fa'apitoa 'olo'o fa'atino e faiā'oga.

'E te mauaina leni ata o feso'ota'iga ma nisi fa'amatalaga i luga o le 'upega tafa'ilagi a Te Whāriki Online. <https://tewhariki.tki.org.nz/local-curriculum-design-guide/>